

TER INFORMATIE

Aan
de staatssecretaris

9
3
Wooi, ben benieuwd
naar reactie SZW!

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Inlichtingen

Datum
2 maart 2018

Notitienummer
2018-0000032148

Auteur

Van
adjunct-directeur
Uitvoeringsbeleid

Bijlage
1

notitie

Verbetervoorstellen kinderopvangtoeslag

Aanleiding

Op 30 januari jl. heeft u met de staatssecretaris van SZW en de minister van OC&W een eerste verkennend overleg gehad over het wetsvoorstel Nieuw financieringsstelsel kinderopvang.

In dit overleg heeft u nut en noodzaak van de omvangrijke stelselwijziging ter discussie gesteld en laten weten de mogelijkheden te willen verkennen van verbeteringen binnen het huidige stelsel. Afgesproken is dat DG Belastingdienst een brief met een verbetervoorstel zou opstellen aan de DG Werk die input vormt voor de besluitvorming in het vervolgoverleg op 3 april aanstaande.

Kern

Bijgaand ontvangt u ter informatie een afschrift van de brief die op 2 maart aan DG Werk van SZW is verzonden. Kern van de brief is dat er ruim voldoende mogelijkheden zijn om de doelstellingen van het wetsvoorstel, nl. vermindering van het aantal terugvorderingen en het voorkomen van fouten binnen het huidige stelsel te zijn te realiseren. De meeste maatregelen kunnen bovendien binnen de huidige financiële kaders worden uitgevoerd en vragen derhalve geen extra financiële bijdrage vanuit SZW.

Wij hopen dat we met deze brief SZW een voorstel hebben kunnen doen wat ze niet kunnen weigeren.

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 32148 verbetervoorstel Kinderopvangtoeslag
 Nummer: 2018-0000004310
 Algemeen taakverzoek: PODG: advies aan de DGBD om te paraferen.

Document: Verbetervoorstellen kinderopvangtoeslag (2018-0000032148)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
Uijlenbroek, JJM (Jaap) (MT)	02-03-2018, 13:45	DGBEL Paraferen
Bruinsma, SWFH () (UITVOERINGSBELEID)	02-03-2018, 13:36	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
t.a.v. drs. G.J. Buitendijk
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

Ons kenmerk
2018-000031928

Uw brief (kenmerk)

Datum 2 maart 2018
Betreft Verbetervoorstel Kinderopvangtoeslag

Geachte heer Buitendijk,

Op 30 januari jl. hebben onze bewindspersonen met elkaar gesproken over de toekomst van het wetsvoorstel Nieuw financieringsstelsel kinderopvang. Naar aanleiding hiervan heb ik u toegezegd om met een voorstel te komen om de doelstelling van het wetsvoorstel, nl. het verminderen van de terugvorderingen en het voorkomen van fouten, binnen het huidige stelsel te realiseren. Dit voorstel zal onderdeel worden van het afwegingskader voor onze bewindsleden voor hun politieke afwegingen over het wetsvoorstel.

Met deze brief bied ik u hiervoor een voorstel met een pakket aan maatregelen aan die bijdragen aan het terugdringen van het aantal terugvorderingen en het voorkomen van fouten binnen het huidige stelsel.

Analyse

De inventarisatie van de maatregelen om het aantal terugvorderingen te verminderen is gestart met een inhoudelijke analyse van de terugvorderingen. Deze vindt u terug in de bijlage bij deze brief. Er is gekeken naar de aantallen, de oorzaken, de gemiddelde terugvorderingsbedragen en de spreiding over de verschillende inkomensgroepen.

Kort samengevat blijken hoge terugvorderingen (>€ 1000) zich vooral bij de lage inkomens voor te doen. Belangrijkste oorzaken voor hoge terugvorderingen zijn nihilstellingen als gevolg van het niet reageren op informatieverzoeken en het niet voldoen aan de voorwaarden voor de kinderopvangtoeslag. De doelgroepen (studenten, inburgeraars, reïntegrerenden) zijn in verhouding oververtegenwoordigd en kennen gemiddeld de hoogste terugvorderingen. De lage terugvorderingen (<€1000) zijn voornamelijk het gevolg van verschillen tussen het geschatte en het uiteindelijk gerealiseerde inkomen, inkomenswijzigingen en bijstelling van de opvanguren en -tarieven.

Maatregelpakket

Op basis van de inhoudelijke analyse de aantallen, oorzaken en de gemiddelde terugvorderingsbedragen concludeer ik dat het meest effectief is om in te zetten

op maatregelen die nihilstellingen en grote afwijkingen in opvang- of arbeidsuren voorkomen, in het bijzonder bij de doelgroepen.

Daarom stel ik u een aantal maatregelen voor die vooral gericht zijn op het eerder signaleren van afwijkingen, het beter begeleiden van burgers met grote terugvorderingen en het verbeteren van de digitale dienstverlening ter voorkoming van fouten. Dit geeft invulling aan de lijn van het WRR-rapport 'weten is nog geen doen' om het doe-vermogen van burgers te versterken of de effecten van een gebrek aan doe-vermogen op te vangen voordat fouten of terugvorderingsproblemen kunnen ontstaan.

De maatregelen sluiten aan bij de reeds door de Belastingdienst/Toeslagen ingezette beweging naar het meer proactief benaderen van burgers gedurende het toeslagenjaar. Dit vermindert en voorkomt terugvorderingen achteraf.

Er is ook gekeken naar de mogelijkheid om het aantal terugvorderingen als gevolg van wijzigingen in het inkomen te kunnen verminderen. Het blijkt dat de maatregel 90% bevoorschotting op termijn het meest kansrijk lijkt, gelet het effect op het aantal terugvorderingen, de kosten en het tempo van invoering. In het vervolg van deze brief treft u een passage aan met een nadere toelichting. De maatregel vergt echter een nadere weging tussen het belang van de vermindering van terugvorderingen en de effecten van het verminderde voorschot op de burger. Hierover ga ik graag het overleg met u aan, mede in het licht van de komende IBO Toeslagen. Voor de korte termijn verwacht ik dat de doorontwikkeling van het Massaal Automatisch Continueren (MAC), de komende jaren bij zal dragen aan de verminderingen van het aantal en de hoogte van de terugvorderingen door de verbeteringen van de inkomensschattingen.

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

Ons kenmerk
2018-0000031928

Maatregel	Effect op vermindering terugvorderingen	Investeringskosten	Start
A1 Intensivering gegevenlevering kinderopvangorganisaties - korte termijn: uitbreiden convenantaanpak - lange termijn: maandelijkse gegevenslevering	20.000 vorderingen	6,5 fte Korte termijn IV-kosten €0,05-€0,1 mln Lange termijn IV-kosten: €0,1-€0,5 mln	Korte termijn: per direct. Maximaal effect Q2 2019 Lange termijn: wetswijziging
A2 Intensivering controle gewerkte uren en doelgroepstatus	4500 vorderingen	2,5 fte	Groepad. Kan per direct gestart. Volledige levering Q2 2019
A3 Beperking maximum uren doelgroepen	3000 vorderingen	€0,1 - €0,2 mln	Wetswijziging. Technisch mogelijk per 2020, wellicht 2019
B1 Begeleiden burgers 1 Regelmatig controleren risicogroep 2 casemanagement herhaalde schulden 3 Niet-reageerders	1 2800 vorderingen 2 1200 vorderingen 3 3300 vorderingen	ca 25 fte	Vanaf Q2 2018
C1 Gewerkte uren in aanvraag opnemen + bevestiging mutatie	Draagt bij aan vermindering huidige ruim 9500	€0,5 mln	2020

Maatregel	Effect op vermindering terugvorderingen	Investeringskosten	Start
	vorderingen		
C2 Doelgroepstatus begrenzen en periodiek laten bevestigen	Draagt bij aan vermindering van 3000 hoge terugvorderingen	onderdeel van kosten maatregel C1	2020, wellicht nog 2019
C3 Digitaal notificeren via app	Optimaliseert andere verbetervoorstellen	1,5 fte IV-kosten: €0,7 mln	Q4 2018 zou app gereed kunnen zijn
C4 Verbetering schatting opvanguren	10.000 vorderingen	Onderdeel van kosten maatregel C1	2020, mogelijk 2019
D1 90% bevoorschotten	105.000 vorderingen	IV-kosten: €0,25 mln	2020
D2 Proportioneel terugvorderen	Draagt bij aan vermindering van 3000 hoge vorderingen	IV-kosten: €0,6 mln	Wetswijziging

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
2018-0000031928

In bijlage 1 van deze brief zijn de maatregelen toegelicht en nader uitgewerkt. De maatregelen zijn verdeeld over vier thema's:

1. Eerder signaleren
2. Versterken begeleiding
3. Verbeteringen digitale dienstverlening
4. Verlaging volume terugvorderingen

Op korte termijn zijn goede resultaten te bereiken in de vermindering van het aantal hoge terugvorderingen door maandelijks de opvanguren te controleren bij kinderopvangorganisaties waar relatief veel ouders te maken hebben met hoge terugvorderingen en door casemanagement. Ook het actief opvragen van gegevens bij kinderopvangorganisaties in geval van niet-reagerende burgers voorkomt een aanzienlijk aantal hoge terugvorderingen en beroep- en bezwaarprocedures.

Op de middellange termijn, vanaf 2020, blijken de generieke controle van de opvanguren en de gewerkte uren alsmede enkele aanpassingen van het portal waardoor fouten worden voorkomen aanzienlijke bijdragen te kunnen leveren in het verminderen van het aantal en de hoogte van de terugvorderingen. Bijzondere aandacht wordt gegeven aan de doelgroepen, omdat deze groep oververtegenwoordigd is in de hoge terugvorderingen en gemiddeld de hoogste terugvorderingen kent. Het voorstel is dan ook om voor deze groep enkele extra zekeringen in te bouwen die hoge terugvorderingen bij deze groep zo mogelijk voorkomen.

Met het totale pakket aan maatregelen verwacht ik dat het aantal terugvorderingen, en met name het aantal hoge terugvorderingen, bij het definitief toekennen met pakweg tweederde terug kan worden gebracht ten opzichte van 2015. De investeringskosten aan ICT voor de verbeteringen binnen het huidige stelsel bedragen ca € 2 miljoen en ruim 30 fte personeel. Deze maatregelen kunnen worden uitgevoerd binnen het huidige financiële kader.

Er zijn drie maatregelen die een wetswijziging vergen. De kosten voor deze maatregelen zijn voorzien op ruim € 1 miljoen. Dit betreft een quickscan. Bij de voorbereiding van de wetswijzigingen zullen deze zoals gebruikelijk voorzien worden van een uitvoeringstoets.

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
2018-0000031928

Los van de voorgestelde maatregelen in deze brief zijn er op dit moment ook toeslagenbrede ontwikkelingen gaande die een groeiende bijdrage leveren aan het terugdringen van het aantal en de hoogte van de terugvorderingen. Dit betreft, zoals hierboven reeds aangestipt, de verbetering van de inkomensschattingen voor het jaarlijks massaal automatisch continueren (MAC). Deze systematiek is nog in ontwikkeling. Op dit moment verlaagt het vooral de hoogte van de terugvorderingen, het doel is dat uiteindelijk ook het aantal terugvorderingen zal dalen. Ook worden in het kader van De Natuurlijke Dialoog ouders tijdig geïnformeerd als hun kinderen de 4 of 12 jarige leeftijd bereiken. De effecten op de terugvorderingen van deze reeds lopende maatregelen voor de komende jaren zijn overigens niet meegerekend in de voorstellen in deze brief.

Nadere overweging maatregel tot 90% bevoorschotting

Een groot deel van terugvorderingen wordt veroorzaakt door onjuiste schattingen van het inkomen en van wijzigingen in het inkomen. Hoewel dit grotendeels kleine terugvorderingen betreffen, kunnen maatregelen ter vermindering van dit soort terugvorderingen een aanzienlijk effect hebben op het aantal terugvorderingen. Voor het terugdringen van deze terugvorderingen bestaan grofweg twee modellen, nl. inkomens gebruiken uit het jaar t-2 en vermindering van het voorschot. Beide zijn verkend en bij de vermindering van het voorschot twee varianten bekeken, nl. 90% en 80% bevoorschotting. Bij deze laatste opties is ook gekeken naar de mogelijkheid om burgers een keuze te geven.

De conclusie is dat 90% bevoorschotting de meest optimale oplossing blijkt te bieden in het terugdringen van het aantal terugvorderingen als gevolg van inkomenswijzigingen. Het aantal terugvorderingen dat hiermee voorkomen kan worden is gelijk aan dat voor inkomen t-2, maar er is geen vangnetregeling of wetswijziging voor nodig en het behoeft niet gelijk voor alle toeslagen te worden ingevoerd. Nadeel is uiteraard wel dat de toeslag dan minder precies wordt toegesneden op de situatie van de aanvrager. Ook zal in de voorschotfase een hogere eigen bijdrage moeten worden betaald wat lastig kan zijn voor met name de lagere inkomens. Daarnaast zal het aantal nabetalingen fors toenemen en kan de maatregel aanleiding geven tot calculerend gedrag van burgers. De keuze voor 90% bevoorschotting vergt dan ook een afweging tussen het belang van precieze toekenning en van voorkoming van terugvorderingen. Bij eerdere verkenningen van dit vraagstuk is vanwege de effecten op de burger geen werk gemaakt van deze optie. Nu het beleidsparadigma aan het opschuiven is van juiste toekenning naar het voorkomen van schulden kan deze optie opnieuw in afweging worden genomen. Overschakeling op 80% bevoorschotting zou overigens een nog groter effect hebben, maar raakt de lage inkomens te hard, waardoor het risico bestaat dat private schulden toenemen. Om die reden is deze variant niet opgenomen in het maatregelenpakket.

Er is een mogelijkheid om 90% bevoorschotting facultatief - op verzoek van burgers - toe te passen. De gedachte is sympathiek, maar de inschatting is dat deze mogelijkheid minder effectief zal blijken, omdat de lagere inkomensgroepen voor wie de maatregel bedoeld zou zijn toch voor 100% bevoorschotting zullen kiezen. Bovendien vergt dit een complexe systeemwijziging.

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

Ons kenmerk
2018-0000031928

Conclusie

Met deze brief en de bijlagen bied ik u een pakket maatregelen aan dat binnen het kader van het huidige stelsel zal bijdragen aan een aanzienlijke vermindering van het aantal en de hoogte van de terugvorderingen. Hiermee kunnen de doelstellingen van het wetsvoorstel Nieuw financieringsstelsel kinderopvang ter verminderingen van de terugvorderingen zonder grote stelselwijzigingen worden gerealiseerd. Een aantal maatregelen kan snel worden gestart als de politieke keuze wordt gemaakt om de verbeteringen binnen het bestaande stelsel door te voeren. Het pakket aan maatregelen zorgt ervoor er onder meer voor dat wijzigingen eerder en actiever kunnen worden gesignaleerd waardoor problematische terugvorderingen kunnen worden voorkomen. Ook zal hierdoor de kans op het maken van fouten worden verkleind. Dit alles zal ervoor zorgen dat burgers meer zekerheid zullen ervaren in hun recht op kinderopvangtoeslag.

Hoogachtend,

De directeur-generaal Belastingdienst,

Prof. dr. J.J.M. Uijtenbroek

Bijlagen

1. Verbetervoorstellen KOT
2. Analyse terugvorderingen

Bijlage 2 Analyse van de terugvorderingen

1. Analyse van het aantal terugvorderingen

Bij DT 2015 bedraagt het aantal terugvorderingen 207.000. Dit is 40% van het aantal toekenningen. De terugvorderingen worden voor een groot deel, ruim 60%, veroorzaakt door veranderingen of onjuiste schatting van het inkomen. De rest is het gevolg van bijstelling van de opvanguren of de opvangtarieven aan de hand van de jaaropgave van de kinderopvangorganisatie (25%), bijstelling van de gewerkte uren (5%) of nihilstelling (1%).

2. Analyse van de hoogte van de terugvorderingen

De gemiddelde omvang van een terugvordering als gevolg van inkomensverschillen is ca. €300. Deze terugvorderingen komen met name bij de midden en hoge inkomens voor, minder bij de lage. Dit is verklaarbaar omdat veranderingen in inkomen bij lage inkomens niet direct of minder snel leiden tot een verlaging van de toeslag.

De gemiddelde omvang van een terugvordering als gevolg van wijzigingen in de opvanguren of de tarieven in jaaropgave van de kinderopvangorganisatie is €1000. Een gemiddelde terugvordering als gevolg van wijzigingen in het aantal gewerkte uren is €1900. Bij gebleken geen recht is de gemiddelde terugvordering €5000.

3. Analyse van de hoge terugvorderingen

Er is ook specifiek gekeken naar het aantal hoge terugvorderingen. Het aantal hoge terugvorderingen (>€1000) in het DT 2015 bedraagt 37.000, waarvan 3900 zeer hoog zijn (>€5000).

De zeer hoge terugvorderingen worden veroorzaakt door nihilstellingen die het gevolg zijn van het niet reageren op informatieverzoeken of het niet voldoende aan de voorwaarden en door grote inkomensverschillen (>€30.000).

Van de toeslagontvangers met een hoge terugvordering heeft 60% een inkomen tot €30.000. Bij nadere analyse blijkt dat in deze groep het aantal doelgroepen (studenten, inburgeraars, reïntegrerenden) oververtegenwoordigd is. Het aantal doelgroepen is nl. 5% ten opzichte van de totale populatie toeslagontvangers, maar van de hoge terugvorderingen komt 30% bij de doelgroepen terecht. Het gemiddelde inkomen van een doelgroeper ligt lager het gemiddelde inkomen van de gehele groep kinderopvangtoeslagontvangers. De doelgroepen ontvangen daardoor een relatief hoge tegemoetkoming. Daarnaast geldt voor de doelgroepen de koppeling met de gewerkte uren niet, waardoor zij geen beperking ondervinden om de maximale toeslag voor 230 uur aan te vragen, ook als hun kinderen alleen buitenschoolse opvang nodig hebben. Doelgroepen vragen meer dan gemiddeld de maximale kinderopvangtoeslag aan.

Ook blijkt de doelgroepstatus lastig en doorgaans alleen achteraf controleerbaar, zodat doelgroepen, als zij niet zelf hun status wijzigen als zij niet meer aan de voorwaarden voldoen, te maken kunnen krijgen met hoge terugvorderingen.

Een aanzienlijk deel van de hoge terugvorderingen is het gevolg van het niet reageren van burgers op informatieverzoeken of het niet hebben voldaan aan de

voorwaarden. Dit leidt tot nihilstellingen waardoor burgers achteraf het gehele voorschot terug moeten betalen. Ongeveer 30% van de burgers die op deze grond te maken krijgen met de terugvordering van het gehele voorschot levert in de bezwaar- en beroepfase de informatie aan op grond waarvan alsnog toekenning van de kinderopvangtoeslag plaatsvindt.

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
2018-0000031928

Achtergrondmateriaal

1. Overzicht vorderingen verdeeld over inkomens obv DT2015

draagkr	aanvragers		doelgrp	vord > 1000	vord > 5000	vr doelgrp	
0	3.903	0,8%	1.665	678	230	5,9%	158
0 - 10.000	9.846	1,9%	4.615	1.581	466	4,7%	310
10.001 - 20.000	29.505	5,8%	7.874	3.812	929	3,1%	432
20.001 - 30.000	32.111	6,3%	2.296	2.910	553	1,7%	120
30.001 - 40.000	46.745	9,2%	1.813	3.087	456	1,0%	74
40.001 - 50.000	70.257	13,9%	1.443	3.283	323	0,5%	36
50.001 - 60.000	73.083	14,4%	1.082	2.850	229	0,3%	18
60.001 - 70.000	61.888	12,2%	700	2.930	140	0,2%	6
70.001 - 80.000	47.378	9,3%	463	2.756	93	0,2%	8
80.001 - 90.000	34.745	6,9%	332	2.795	74	0,2%	3
90.001 - 100.000	24.543	4,8%	214	2.526	97	0,4%	5
100.001 - 120.000	30.552	6,0%	222	3.717	130	0,4%	5
120.001 - 140.000	16.136	3,2%	127	1.393	49	0,3%	3
140.001 - 160.000	9.145	1,8%	77	851	44	0,5%	1
160.001 - 180.000	5.408	1,1%	31	537	18	0,3%	-
180.001 - 200.000	3.372	0,7%	24	313	11	0,3%	-
meer dan 200.001	8.209	1,6%	75	815	46	0,6%	-
	506.827		23.053	36.834	3.888	0,8%	1.179
			4,5%	7,3%	0,8%		30,3%

Toelichting:

- de kolom vordering > 1000 is inclusief de kolom > 5000.
- de inkomensschaal tot 100.000 is per 10.000, daarboven per 20.000

2. overzicht van vorderingen verdeeld naar omvang en oorzaak obv DT 2015

Aantal terugvorderingen verdeeld naar omvang en oorzaak							
terugvorderingen	<€100	€100-€500	€500-€1000	€1000-€5000	>€5000	Eindtotaal	gem tv
inkomen	53.852	56.809	14.146	8.535	151	133.493	-310
opvanguren	3.282	19.064	13.613	14.908	1.064	51.931	-1.010
overig	789	2.571	1.965	3.740	789	9.854	-1.782
gewerkte uren	625	1.999	1.885	4.345	789	9.643	-1.869
nihilstellen		6	7	1.660	1.123	2.796	-5.449
Eindtotaal	58.548	80.449	31.616	33.188	3.916	207.717	-697

Aantal terugvorderingen verdeeld naar omvang en oorzaak excl. doelgroepen							
terugvorderingen	<€100	€100-€500	€500-€1000	€1000-€5000	>€5000	Eindtotaal	gem tv
inkomen	52.240	55.721	13.908	8.366	145	130.380	-311
opvanguren	3.214	18.320	12.863	13.615	774	48.786	-950
overig	738	2.369	1.787	3.177	501	8.572	-1.523
gewerkte uren	526	1.786	1.681	3.687	577	8.257	-1.752
nihilstellen		5	7	1.354	730	2.096	-4.884
Eindtotaal	56.718	78.201	30.246	30.199	2.727	198.091	-629

Aantal terugvorderingen doelgroepen naar omvang en oorzaak							
terugvorderingen	<€100	€100-€500	€500-€1000	€1000-€5000	>€5000	Eindtotaal	gem tv
inkomen	1.612	1.088	238	169	6	3.113	-270
opvanguren	68	744	750	1.293	290	3.145	-1.947
overig	51	202	178	563	288	1.282	-3.508
gewerkte uren	99	213	204	658	212	1.386	-2.567
nihilstellen		1		306	393	700	-7.140
Eindtotaal	1.830	2.248	1.370	2.989	1.189	9.626	-2.079

Verbeteringen KOT binnen huidige stelsel

Inhoud

A. Eerder signaleren	2
A1. Intensivering gegevenslevering kinderopvangorganisaties	2
A2. Intensivering controle gewerkte uren en doelgroepstatus	3
A3. Maximum toekenning voor doelgroepen verlagen.....	3
B. Meer begeleiden	4
B1. Begeleiden burgers met (kans op) problematische schulden.....	4
C. Verbetering digitale dienstverlening	5
C1. Gewerkte uren in aanvraag- en mutatieproces opnemen	5
C2. Doelgroepstatus in aanvraag- en mutatieproces opnemen	6
C3. Digitaal notificeren van burgers	7
C4. Verbeteren schatting van opvanguren door aanvragers	8
D. Verlaging volume aan terugvorderingen	8
D1. Voorschot 90% uitbetalen	8
D2. Proportioneel terugvorderen	9

Opmerkingen vooraf:

- De datum uitvoerbaarheid is onder aanname dat er ruimte is in het portfolio en er geen samenloop plaatsvindt met andere verbetervoorstellen, en dat eventueel noodzakelijke wijzigingen van wet- en regelgeving doorgevoerd zijn.
- Het portfolio 2018 is ingevuld; een herprioritering van nieuwe onderwerpen leidt tot het niet (tijdig opleveren) van het huidige Portfolio. Voor opname in Portfolio 2019 komen de genoemde onderwerpen in aanmerking.
- Omdat er overlap zit in de IV oplossingen zal bij een keuze voor combinatie van maatregelen waarin IV geraamd is de totale IV besteding mogelijk lager zal zijn dan de optelling ervan.
- Effecten zijn niet bij elkaar op te tellen omdat de effecten genoemd bij de verschillende maatregelen elkaar kunnen overlappen.
- De benadering van effecten, kosten en baten is op grond van een globale en voorlopige schatting van B/T. Bij een eventuele uitvoeringstoets zullen de waarden afwijken.
- De eerste analyse heeft zich gericht op terugvorderingen bij definitief toekennen groter dan € 5.000. Bij DT 2015 waren dit er ca. 3.900. Daarnaast waren er ca. 37.000 terugvorderingen KOT groter dan € 1.000

A. Eerder signaleren

A1. Intensivering gegevenslevering kinderopvangorganisaties

Voorstel	Uitbreiden informatiepositie opvanglasten door bij de kinderopvangorganisaties maandoverzichten op te vragen Op dit moment levert 10% van de kinderopvangorganisatie maandelijks de gegevens aan voor 20% van alle kinderen die opvang genieten. Van de niet-convenant partners ontvangen we de opvanggegevens pas bij de definitieve berekening. Dit kan ertoe leiden dat de terugvordering al is opgelopen tot een hoog bedrag. We voeren daarnaast ook handhavingsacties uit in de actualiteit waarmee de hoogte van het terug te vorderen bedrag kan worden beperkt op grond van andere gegevens dan contra-informatie van de kinderopvangorganisatie. Een manier om op korte termijn de hoogte en het aantal terugvorderingen terug te dringen is het aangaan van convenanten met en de daarbij behorende maandelijkse gegevensleveringen door kinderopvangorganisaties. We gaan starten met de kinderopvangorganisaties waarvan we al weten dat daar opvang genoten wordt door een (groot) aantal burgers met hoge vorderingen. Dit betreft 278 kinderopvangorganisaties. Op termijn willen we toewerken naar een verplichte maandelijkse levering van gegevens voor alle kinderopvangorganisaties. Dit vergt echter eerst een wetwijziging om de levering AVG-proof te maken.
Effect op terugvorderingen	Ca 40% minder terugvorderingen die het gevolg zijn van niet-bestede opvanguren. Dat komt neer op zo'n 20.000 terugvorderingen.
Uitvoeringskosten	6,5 fte en €0,05- €0,1 miljoen voor IV aanpassing voor maandelijkse uitvraag bij 278 kinderopvangorganisaties Kosten van IV-aanpassing voor structurele levering worden geschat op €0,1 miljoen - €0,5 miljoen
Voordelen	• Mogelijkheid tot no touch aanpak neemt toe (voor zo'n 40-60% van de burgers mogelijk) • Vorderingen bij definitief toekennen voorkomen door vroegsignalering • Betere informatiepositie voor Toeslagen maakt interventies op maat mogelijk • Verantwoordelijkheid wegnemen bij burgers met laag doe-vermogen • Past binnen de huidige handhavingsvisie en strategie van Toeslagen • Voorkomt toezicht achteraf, waardoor hier mogelijk minder uitvoeringskosten voor gemaakt worden
Nadelen	• Afhankelijk van medewerking van de opvanginstellingen • Administratieve lasten opvanginstellingen nemen toe • Kwaliteit van aangeleverde gegevens is niet altijd voldoende • Onduidelijkheid bij burgers over verantwoordelijkheid doorgeven mutaties
Uitvoerbaar per	Het groepspad kan per direct worden ingezet. Het effect van 40% is te bereiken door voor 60% van de kinderen de gegevens maandelijks te ontvangen. Deze grens zou Q2 van 2019 kunnen worden bereikt.

A2. Intensivering controle gewerkte uren en doelgroepstatus

Voorstel	Een manier om de hoogte en het aantal terugvorderingen terug te dringen is het tijdig signaleren van afwijkend recht op basis van de gewerkte uren of de doelgroepstatus. De gegevens die we op dit moment ontvangen zijn niet van voldoende kwaliteit en actualiteit om tijdens de fase van voorlopige toekenning te interveniëren. Door deze gegevens vaker in te winnen en bij de leveranciers te investeren op kwaliteit kunnen we onjuistheden tijdig herstellen en terugvorderingen achteraf verminderen of zelfs voorkomen.
Effect op terugvorderingen	Dit voorkomt mogelijk zo'n 50% van de vorderingen met betrekking tot gewerkte uren. Dit komt neer op 4.500 vorderingen.
Uitvoeringskosten	2,5 fte
Voordelen	• Mogelijkheid tot no touch aanpak neemt toe • Vorderingen bij definitief toekennen voorkomen door vroegsignalering • Betere informatiepositie voor Toeslagen maakt interventies op maat mogelijk • Verantwoordelijkheid wegnemen bij burgers met laag doe-vermogen • Past binnen de huidige handhavingsvisie en strategie van Toeslagen • Voorkomt toezicht achteraf, waardoor hier mogelijk minder uitvoeringskosten voor gemaakt worden
Nadelen	• Kwaliteit van aangeleverde gegevens is niet altijd voldoende onder andere door afhankelijkheid van werkgevers • Gegevens over ondernemers moeilijk vast te stellen en te achterhalen • Doelgroepstatus is niet altijd duidelijk bij de leveranciers van gegevens, daardoor is de kwaliteit van het doelgroepgegeven niet altijd voldoende. • Onduidelijkheid bij burgers over verantwoordelijkheid doorgeven mutaties • Middelen van uren over verschillende maanden niet herkenbaar bij wijzigingen in verband met het jaarrecht • Ontbrekende gegevens aanvullen (niet leverende werkgevers)
Uitvoerbaar per	Het groeppad kan per direct worden ingezet. Het effect van 50% is te bereiken door maandelijks de volledige gegevens te ontvangen. Het maandelijks ontvangen van volledige gegevens zou Q2 van 2019 kunnen worden bereikt.

A3. Maximum toekenning voor doelgroepen verlagen

Voorstel	Een flink deel van de doelgroepen vraagt de maximale toeslag voor 230 uur KOT aan. Het maximum per kind per maand van 230 uur is op die omvang gesteld om tegemoet te komen aan ouders met onregelmatige diensten of werktijden buiten schooltijden. Deze overwegingen gelden over het algemeen in mindere mate voor de doelgroepen. Het voorstel is het maximum aantal uren waarvoor KOT aangevraagd
----------	---

	kan worden door doelgroepen substantieel te verlagen en vooral ook te differentiëren naar dagopvang en buitenschoolse opvang. Dit vergt een wetswijziging.
Effect op terugvorderingen	Een derde van de doelgroepen met terugvorderingen (ruim 3000) kreeg in DT 2015 te maken met hoge terugvorderingen als gevolg niet-bestede opvanguren. De maatregel draagt bij aan de vermindering van het aantal hoge terugvorderingen onder doelgroepen en aan daling van het gemiddelde bedrag zodat deze naar verwachting vergelijkbaar wordt worden aan de gemiddelde terugvordering voor niet-doelgroepen.
Uitvoeringskosten	€0,1 miljoen - €0,2 miljoen voor de aanpassing IV Geen extra uitvoeringskosten. Daarnaast is een wetswijziging noodzakelijk.
Voordelen	Beperking van de omvang van grote, gelet op het inkomen waarschijnlijk problematische terugvorderingen als blijkt dat er geen of minder recht op KOT bestond.
Nadelen	Maatregel treft mogelijk doelgroepen die behoefte hebben aan groot aantal opvanguren.
Uitvoerbaar per	Afhankelijk van voortgang wetgeving uitvoerbaar met ingang van 2020, mogelijk 2019

B. Meer begeleiden

B1. Begeleiden burgers met (kans op) problematische schulden

Voorstel	1. We kunnen schulden voorkomen door op basis van data-analyse een model te ontwikkelen waarmee we kunnen voorspellen welke burgers mogelijk een problematische schuld zouden kunnen krijgen. Door de aanvragen van deze burgers regelmatig te controleren kunnen we problematische kinderopvangschulden voorkomen. 2. Door burgers met hoge terugvorderingen intensief te begeleiden (casemanagement) verwachten we herhaalde hoge terugvorderingen te kunnen voorkomen. 3. Een beperking van het aantal terugvorderingen is ook te verwachten als na het uitblijven van een reactie van de burger op een verzoek om informatie bij definitief toekennen de opgevraagde gegevens eerst bij de kinderopvangorganisatie wordt opgevraagd. Het helpt terugvordering als gevolg van een laag doe-vermogen van burgers te voorkomen.
Effect op terugvorderingen	1. Voorkomt 70% van de voorspelde hoge vorderingen, 2.800 vorderingen 2. Voorkomt 80% van de herhaalde schulden bij lopende grote schulden, 1.200 vorderingen 3. Voorkomt 30% van de terugvorderingen die ontstaan door het niet

	leveren van gegevens, betreft 3.300 vermeden terugvorderingen
Uitvoeringskosten	Voor de data analyse verwachten we 10.000 uur nodig te hebben (9,3 fte). Voor casemanagement op bestaande terugvorderingen ook 10.000 uur (idem) Voor de gewijzigde aanpak bij niet reageren verwachten we 8.000 uur nodig te hebben (7,5 fte).
Voordelen	• Vorderingen bij definitief toekennen voorkomen door vroegsignalering • Burgers met laag doe-vermogen helpen hun verantwoordelijkheid te nemen • Past binnen de huidige handhavingsvisie en strategie van Toeslagen • Voorkomt toezicht achteraf, waardoor hier mogelijk minder uitvoeringskosten voor gemaakt worden • Reductie ketenkosten
Nadelen	• Voorspelling dekt niet alle gevallen af • Intensivering behandeling bij toeslagen
Uitvoerbaar per	Kan vanaf Q2 van 2018 worden ingezet.

C. Verbetering digitale dienstverlening

C1. Gewerkte uren in aanvraag- en mutatieproces opnemen

Voorstel	Op dit moment wordt het aantal te werken uren gebruikt in de rekenhulp maar niet in de berekening van het voorschot in TVS. In het portal wordt het aantal aangevraagde uren KOT niet getoetst aan de gewerkte uren. Daardoor kunnen ouders ongemerkt voor meer uren KOT aanvragen dan de hoeveelheid waar gelet op de te werken uren recht op zou zijn. Voorstel: De opgave door de burger van de (verwachte) te werken uren wordt in de aanvraag in het portal en de voorschotberekening opgenomen (a), en (b) bij het doorgeven van iedere mutatie wordt de burger gevraagd het aantal gewerkte uren waarop het voorschot is gebaseerd te bevestigen.
Effect op terugvorderingen	Het aandeel 'gewerkte uren' in de terugvorderingen is niet goed vast te stellen omdat uitvoering van toezicht op gewerkte uren ook tot bijstellingen op andere gronden leidt. DT 2015: van de terugvorderingen is 5% opgelegd naar aanleiding van toezicht op gewerkte uren De gemiddelde kosten per terugvordering in deze categorie zijn hoog.
Uitvoeringskosten	€0,5 miljoen voor IV-aanpassingen (incl. kosten maatregelen C2 en C4)
Voordelen	• Meer duidelijkheid voor burger, de kans op onopzettelijke fouten wordt kleiner: de burger helpen het goed te doen. • Naar verwachting beperkte vermindering van aantal grote terugvorderingen. • Gegevens over gewerkte uren kunnen gebruikt worden voor risico-

	analyse en signalering.
Nadelen	Aanvragers van wie de aangevraagde uren KOT ruim onder de norm van 70% - 140% van het aantal gewerkte uren zitten, moeten de gegevens ook verstrekken en bevestigen.
Uitvoerbaar per	Toeslagjaar 2020

C2. Doelgroepstatus in aanvraag- en mutatieproces opnemen

Voorstel	Doelgroepers lopen een hoger risico op grote terugvorderingen dan werkenden: hun inkomen is laag en daarmee de tegemoetkoming hoog, het gewerkte uren-criterium geldt niet en het is niet altijd makkelijk vast te stellen of iemand daadwerkelijk aan de voorwaarden voldoet. Omdat de doelgroepstatus in principe eindig is bestaat het risico dat na het aflopen van de doelgroepstatus de opvang en de KOT ten onrechte doorlopen. Dit leidt tot grote terugvorderingen bij lage inkomens. Op dit moment hoeft in de aanvraag niet aangegeven te worden of iemand aanspraak maakt op KOT vanwege zijn doelgroepstatus. Het voorstel is de aanvrager in de aanvraagprocedure te laten aangeven of hij aanspraak maakt op grond van zijn doelgroepstatus, daarbij aan te laten geven tot welk moment de doelgroepstatus van toepassing is, en bij het doorgeven van iedere mutatie de doelgroepstatus en einddatum te laten bevestigen.
Effect op terugvorderingen	In combinatie met maatregelen verbeteren informatiepositie, begeleiden en andere maatregelen specifiek gericht op doelgroepers zijn terugvorderingen bij DT van deze omvang bij doelgroepers naar verwachting terug te dringen tot maximaal 20-30% van het niveau bij DT 2015, samen met maatregel casemanagement. Dit betekent een vermindering van ca 3000 hoge terugvorderingen bij doelgroepers.
Uitvoeringskosten	Onderdeel van kosten maatregel C1
Voordelen	• Meer duidelijkheid voor burger, de kans op onopzettelijke fouten wordt kleiner: de burger helpen het goed te doen. • In combinatie met andere maatregelen naar verwachting zeer aanzienlijke vermindering van het aantal grote terugvorderingen bij doelgroepers. • Gegevens over doelgroepstatus kunnen gebruikt worden voor risico-analyse en signalering.
Nadelen	Iedere aanvrager moet bij de aanvraag de vraag beantwoorden of hij betaalde arbeid verricht, of dat hij tot de doelgroepers behoort
Uitvoerbaar per	Toeslagjaar 2020, mogelijk 2019

C3. Digitaal notificeren van burgers

Voorstel	De Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid (WRR) heeft in het rapport 'Weten is nog geen doen' geadviseerd om in geval van onregelmatigheden vroegtijdig en persoonlijk contact op te nemen met de burger. Uit het experiment de Natuurlijke Dialoog is gebleken dat persoonlijk contact met de burger, liefst in een andere vorm dan een brief, sneller tot de gewenste actie leidt bij de burger. Digitale notificatie geniet de voorkeur bij de doelgroep voor de kinderopvangtoeslag. Uit meerdere pilots is gebleken dat digitaal notificeren tot betere resultaten (minder kans op hoge terugvorderingen) leidt. Via een digitaal kanaal kan zo worden verzocht om het aantal gewerkte uren te bevestigen of bij te stellen, om de doelgroepstatus te bevestigen of bij te stellen of de opvanglasten te bevestigen of bij te stellen (op termijn pas mogelijk wegens beperkt budget IV).
Effect op terugvorderingen	Optimaliseert de gevolgen van eerder genoemde verbetervoorstellen met betrekking tot gegevensuitwisseling.
Uitvoeringskosten	Ca. €0,7 miljoen voor de ontwikkeling van de app en koppeling met TVS 1,5 fte voor aansturing notificatie
Voordelen	• Vorderingen bij definitief toekennen voorkomen door vroegsignalering • Uitbreiden notificatiemogelijkheden voor Toeslagen maakt interventies op maat mogelijk en verhoogt de mogelijkheid tot in één keer goed • Burgers met laag doe-vermogen helpen hun verantwoordelijkheid te nemen • Past binnen de huidige handhavingsvisie en strategie van Toeslagen • Voorkomt toezicht achteraf, waardoor hier mogelijk minder uitvoeringskosten voor gemaakt worden • Meer duidelijkheid bij burgers over verantwoordelijkheid doorgeven mutaties
Nadelen	• Afhankelijk van installatie van de app • Nog geen directe koppeling tussen toeslagensysteem en app, waardoor nog handmatige acties nodig zijn om notificaties te verwerken
Uitvoerbaar per	Het groeppad kan per direct worden ingezet. De app zou Q4 van 2018 gereed kunnen zijn.

C4. Verbeteren schatting van opvanguren door aanvragers

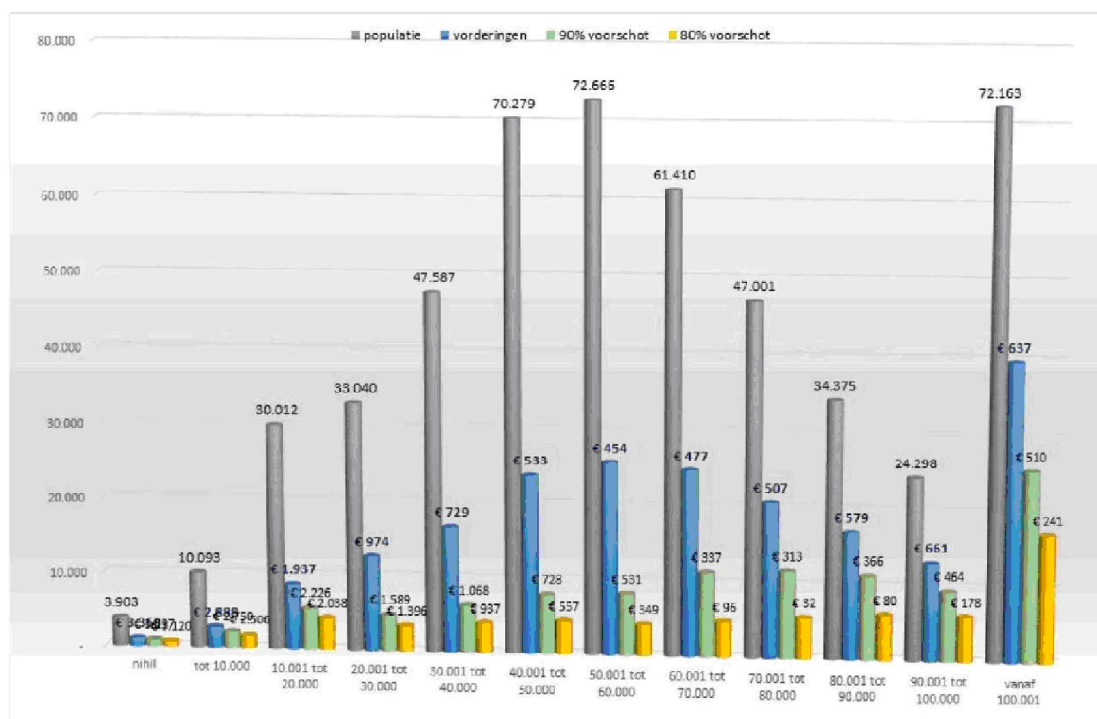
Voorstel	Aanvragers moeten in het Mijn toeslagen-portaal aangeven voor hoeveel uur gemiddeld per maand zij toeslag aanvragen. Het aantal opgegeven uren kan abusievelijk te hoog geschat worden, bijvoorbeeld doordat bij een mutatie de ouder per ongeluk de tegemoetkoming op grond van de oude gegevens door laat lopen naast de nieuw opgevoerde opvanggegevens ('dubbele lasten'), door het verkeerd overnemen van gegevens uit het kinderopvangcontract of door geen rekening te houden met vakanties. Het voorstel is het burgerportal zodanig aan te passen dat dit soort fouten zoveel mogelijk voorkomen wordt (zoals het automatisch beëindigen van lopende opvanggegevens als er nieuwe gegevens ingevoerd worden), in combinatie met het verplicht laten bevestigen bij mutaties.
Effect op terugvorderingen	Schatting is dat deze maatregel ca. 10.000 (20%) van de terugvorderingen gerelateerd aan opvanglasten kan voorkomen.
Uitvoeringskosten	Onderdeel van kosten maatregel C 1
Voordelen	- Burger wordt geholpen het beter te doen - Vermindering terugvorderingen gerelateerd aan opvanglasten, vooral
Nadelen	Aanvraagsschermen worden uitgebreider, ook voor burgers die geen fouten gemaakt zouden hebben.
Uitvoerbaar per	Toeslagjaar 2020; mogelijk gedurende 2019.

D. Verlaging volume aan terugvorderingen

D1. Voorschot 90% uitbetalen

Voorstel	Het voorschot wordt in de loop van het jaar tot 90% uitbetaald. Bij definitief toekennen wordt 100% toegekend. Realisatie kan in de systemen plaatsvinden door aanpassing van systemen in het proces van berekenen
Effect op terugvorderingen	Op basis van terugvordering KOT bij DT 2015: - Bij 90% voorschot halveert het aantal vorderingen (van 208.000 naar 105.000). - Qua bedrag betekent dit voor de groep tot € 40.000 een stijging van het gemiddelde, voor de groep vanaf € 40.000 een daling van het gemiddelde. - Per saldo blijft het gemiddelde terugvordering in de 90%-versie vrijwel gelijk (€ 712 versus € 695).

Uitvoeringskosten	€0,25 miljoen voor IV-aanpassing
Voordelen	Minder terugvorderingen bij DT
Nadelen	- Tegemoetkoming sluit minder aan op actuele situatie: vooral voor lagere inkomens met een lage eigen bijdrage heeft dit gedurende het jaar een groot effect (verdiepvoudiging van eigen bijdrage voor inkomens tot €24.000). - Het aantal nabetalingen neemt sterk toe, het aantal gevallen waarin DT gelijk is aan VT neemt sterk af. - Bij manipulatie via geschat inkomen: Berekening wordt minder inzichtelijk voor burgers; burgers die de berekening doorzien kunnen schattingen aanpassen zodanig dat zij toch ongeveer 100% voorschot krijgen. Mogelijk doorwerking naar andere regelingen.
Uitvoerbaar per	Toeslagjaar 2020.

Effect van gedeeltelijk uitbetalen voorschot op terugvorderingen DT (2015)

D2. Proportioneel terugvorderen

Voorstel	Volgens vaste jurisprudentie bestaat er geen recht op KOT als niet alle kosten betaald zijn, afrondingsverschillen daargelaten. Dit betekent dat als een deel van de kosten niet betaald is, het gehele recht op KOT vervalt en het gehele voorschot terugbetaald moet worden. Voor het bepalen van de te betalen kosten wordt uitgegaan van de door de burger opgegeven kosten. Burgers kunnen aangeven dat zij niet alle
----------	--

	kosten die op de jaaropgaaf staan betaald hebben. Dit doen zij echter niet altijd of niet op tijd. Als de jaaropgave (en eventueel de tussentijdse leveringen) ook de betaalde kosten zouden bevatten, kan B/T voor de toeslag daarvan uitgaan. De verplichting om de betaalde kosten in de jaaropgaaf op te nemen kan worden opgenomen in de administratieve verplichtingen in artikel 11 van de Regeling Wko. Voor gastouderopvang geldt een betaaltermijn van twee maanden. Het is wenselijk deze verplichting ook te laten gelden voor opvang in kindercentra. Aandachtspunten: • Hoe om te gaan met betalingsregelingen die tussen de vraagouder en de kinderopvanginstellingen worden afgesproken. • Timing van de gegevenslevering: latere levering is niet wenselijk omdat toezicht en definitief toekennen daardoor vertraging oplopen. • Kan / moet wettelijk vastgelegd worden dat uitgegaan moet worden van de betaalde kosten in plaats van de gefactureerde kosten.
Effect op terugvorderingen	DT 2015: Ca. 3000 terugvorderingen zijn het gevolg van het ontbreken van bewijs of het ontbreken van recht op de toeslag. In deze groep zitten naast gevallen die geen recht blijken te hebben ook de gevallen die geen recht hebben als gevolg van het niet volledig betalen van de opvangkosten.
Uitvoeringskosten	€0,6 miljoen
Voordelen	• Geen (grote) terugvorderingen meer op grond van het niet volledig betalen van de kosten, al dan niet als gevolg van (onopzettelijke) fouten in aanvraag en/of gegevenslevering • Het achterblijven van betalingen kan in de loop van het jaar mogelijk als risico gesignaleerd worden.
Nadelen	• Mogelijke vertraging in gegevenslevering als uitgegaan wordt van betalingen over een jaar (en niet in een jaar), en daardoor in het definitief toekennen. • Het vervallen van het gehele recht bij een te hoge aanvraag functioneert nu feitelijk als sanctie op het opzettelijk te hoog aanvragen. Deze sanctie valt weg. • Effect op programma-uitgaven • Wetswijziging nodig
Uitvoerbaar per	Na wetswijziging